

Türk zanaatı

22 Nisan 1930 Ankara zanaat kongresinin programını herkes gazetelerde okumuştur. Fakat bunun Türkiye'nin inkişaf işleminde nasıl bir yolbaşı olduğunu iyi düşünmek gerektir.

Eski Türkiye'de el zanaatları çok ileri idi. İki medeniyet çarpışmağa başladığı vakit, Türk tezgâhları eski göreneklere körikörüne bağlı kaldılar.

Büyük yeni zanaat Avrupahlar da kaldı; küçük yeni zanaat hristiyanların eline geçti. Tanzimattan sonra Türk tezgâhi hayattaki değişikliği hemen hiç görmedi: Yalnız devlet ken di ihtiyaçları için beylik müesseseler kurdu.

Bu fabrikalar bozuk bir devlet mekanizmasının başarabileceği kadar işledi. Cumhuriyet hepsini bir bankanın emrine verdi. Ve Türkiye'de yeni ve serbest zanaatı yerleştirmeye çalıştı.

O günden bu güne büyük işler görmüş olduğumuz söylenebilir. Ne hususî ne resmî, diğer memleketlerdeki örneklerine benzer fabrikalarımız henüz yoktur.

Türk zanaatçılığının ilim, teknik ve çalışma kusurları nelerdir ve Türk zanaatı tekrar eski yerini ve şerefini nasıl kazanabilir?

İşte 1930 Nisan kongresinde konuşulacak şeyler bunlardır.

Şimdiye kadar hangi zanaat adamı ile görüşseniz size her men vergiden ve devlet yardımımdan bahseder. Zannedersiniz ki, tahsil memurları daha insafli olsalar, ve hükümet bir kaç kurusunu esirgemese, zanaat inkişaftan inkişafa koşacaktır. Bu için belki bir köşesi, fakat küçük bir köşesidir. Halledilecek meseleler çok daha ağır çetin ve derindir.

1930 Kongresine zanaat adamlarımızın eski görüşle değil, güçlükleri ve eksikleri etrafı düşünerek, hem yeni şeyler öğrenmek aşkı ile, ve bilhassa, çok mühim bir memleket işini konuşacağımız hesaplı-yarak gelmelerini dileriz.

Mesele bugünkü ufak tefek menfaatlara gelişigüzel yardımlar aramak ve bulmak değil, Türkiye zanaat meselesinin ana prensiplerini aramak ve bulmaktır.

Falih Rifki

Köprü parası İstanbul mebusu Süreyya Pş. nin teklifleri

ANKARA, 13 (Milliyet) — Süreyya Paşa (İstanbul) meclise üç teklifi kanunî takdim etmiştir. Alâkadar encümenlere havale edilen bu tekliflerden biri tiyatro, sinema biletlerinden yalnız yüzde on nisbetinde vergi alınması, ikincisi belediye vergi resimleri kanununun beşinci, altıncı, yedinci maddelerinin ilgası, üçüncüsü köprülerden müruriye resmî alınması hakkındadır.

Davet

C. H. F. İstanbul merkezli, 16 Mart 1930 pazar günü saat on dört buçukta Egipte şehitlikte yapılacak 16 Mart şehitleri ihtifalına İstanbul'da bulunan mebusanı kıramı davet eyler.

Saat bir buçukta köprüden hususî bir vapur Egipte hareket edecekler.

Gazi Hz. nin Ankaraya avdetleri

Resimler hakkında izahat:
Gazi Hazretleri İspartada yemekte, askeri mahfilden çıkarken halkın coşkun tezahüratı arasında...

Gazi Hz. nin avdeti

Büyük reis yollarda emsalsiz tezahüratla karşılanmıştır

Gazi Hazretleri altı gün Antalyada kaldıktan sonra evvelki gün saat on yirmi beş gece halkın hararetili ve samimî tezahüratı arasında Burdur tarikle Ankaraya müteveccihen hareket buyurmuşlardır. Bütün Antalya halkı Gazi Hazretlerini teşyi etmiştir.

Büyük Gazi öğleye doğru Burdura vasıl olmuşlar ve erkânı mülikiye ve askeriye ile mektep talebesi ve binlerce halk tarafından karşılanmışlardır.

Gazi Hazretleri gelen malûmata göre, Burdurda çok kalmıyarak seyahatine devam buyurmuşlar. ve Afyonun cenubunda bulunan Sandıklıdan geçmişlerdir. Gazi Hazretlerinin seyahatleri hakkında Ankara muhabirimizden aldığımız telgraf şudur:

ANKARA, 12. (Milliyet) — Gazi Hazretleri Afyon yolu ile dönmek üzere Antalyadan hareket etmiş ve dün 17,5 ta Sandıklıdan geçmişlerdir. Güzergâhta binlerce halk Gazi hazretlerini samimî tezahüratla istikbal ediyor.

ANTALYA, 12. (Gecikmiştir). A. A. — Reiscümhür Hazretleri bu sabah onda Burdur tarikle avdet buyurmuşlardır. Aziz misafirlerini teşyi için bütün Antalya halkı gün ağarmadan sokaklara dökülmüş, teşyi merasimi coşkun ve hararetili tezahüratla yapılmıştır.

İtilâfın imzalanması bir hafta kadar gecikecek

Yunan sefiri itilâfın bir maddesinde tadilât yapılmasını istedi

Hariciye vekili rahatsızlığı hasebile Heyeti vekile içtimasında bulunamadı

Bir madenin tadilâtını isteyen Yunan sefiri M. Polihroniyadis
Ankara, 13. (Milliyet) — Hariciye Vekilinin hastalığı dışarıya

çıkmasına mâni olduğundan dünkü heyeti vekile içtimasına iştirak edemedi. Yunan sefiri, hazırlanmış bulunan 36 maddelik itilâfnamenin bir maddesindeki esasata tadilât teklifinde bulunduğundan itilâfnamenin imzası tehhura uğramıştır.

Emlâk meselesinde bitaraf rüesann vereceği hüküm kati bir karar mahiyetinde mi yoksa istişarî bir rey mahiyetinde mi olacağı müzakere edilmektedir. Ancak bildirdiğim esas etrafında devam eden müzakere yüzünden imzamız bir hafta kadar tehirli muhtemeldir. Önümüzdeki pazartesiye, bitaraf reislerle Tefik Kâmil B. hariciye vekilinin nezdinde bir içtima aktedecekler ve bu meseleyi bir neticeye raptedeceklerdir.

Mahalle defterleri

Teftiş hakkında Fazlı B. ne diyor?

Mahalleler heyeti ihtiyariye defterlerinin polis gibi nufus memurları tarafından istenildiği vakit teftiş edilebileceği hakkında Vilâyetin emir verdiği şayi olmuş ve bu heyeti ihtiyariye azası arasında şikâyetleri mucip olmuştu. Dün bir muharririmiz bu meseleyi Vali Vekili Fazlı Bey'e sormuştur. Fazlı Bey diyor ki:

«Mahalleler heyeti ihtiyariye defter ve muamelâtın istenildiği zaman nufus memurları tarafından teftiş edilmesi hakkında hiçbir emir verilmemiştir. Nitekim polis memurları dahi böyle bir salâhiyeti haiz değildirler. Heyeti ihtiyariyeler Vilâyete merbuttular ve defter, muamelâtı resmidir. Binaenaleyh Vilâyet makamının emri olmadan haricîten teftiş edilemez. Fakat Vilâyet lüzum görürse herhangi bir memuruna emir vererek teftiş ve teftiş ettirir.»

Fazlı B.

Her iki tarafın iddiası mülenakızdır

Devlet bankası

ANKARA, 13 (Milliyet) — Devlet Bankası lâiyhası kat'î şekline aldıktan sonra meclise verilmelidir bir kere de üzerine mütehasısların mütaleası alınacağından mecliste müzakere ve intacı onbeş güne kadar kabul olacaktır.

Anketimiz

Aile yuvasını nasıl kurmalı?

Bütün mesele şu:

Yeni tarz izdivaç mı? Eski tarz izdivaç mı?

Anketimize iştirake davet ettiğimiz hanımefendilerle bugünlerde mülakata başlayacağız.

Hesapları verdik

Dainler vekilleri tetkik edecekler

Borçlarımızı şimdilik ödemekteki müşkilâtı takdir edecekler

ANKARA, 13 (Milliyet) — Maliye vekâleti Dünyu umumiyeye mümessillerine istedikleri rakamları verdi. Mümessiller Dünyu umumiyeye borcumuzu ödemek yüzünden maruz kaldığımız müşkilât hakkında ki iddianameyi tevşik için kendilerine ifade edilen rakamlar

İngiliz ve Fransız dainler vekilleri M. Vayl ve Döklozyer üzerinde bu suretle tetkikatta bulunmağa başlamışlardır.

Kim kimi dövdü?

Her iki tarafın iddiası mülenakızdır

Şoför Mehmet Ef. Zabıtai belediye memuru M. Emin Ef.

Dün Galata zabıtai belediye memurlarından 448 numaralı Mehmet Emin Ef. Galata seyrüsefer merkezine götürülen şoför Mehmet Emin Ef. tarafından fena halde dövülmüş, gözünün patlamasına ramak kalmıştır. Mehmet Emin Ef. muayeneye sevk edilmiş ve zabıtai tabibi tarafından gözünden yaralandığına dair bir rapor almıştır. Bu hâdiseyi yazdığımız sırada dayak aldığı iddia edilen şoför Mehmet Efendi matbaamıza geldi.

Mehmet Efendinin de yüzü gözü sargılar içinde idi.

Bize çürük içinde kalan vücudünü ve sargılı yüzünü göstererek acıklı bir lisanla anlattı:

— Galata seyrüsefer merkezine çağırıldılar. Fakat çağırılan memur dayak yediğini söyleyen Emin Efendi değildi. Beni karakola götürdükten sonra seliz on memur üzerime yüklenip dövmeğe başladılar.

Ne halde olduğumu görüyor sunuz. Gerek yüzü gözü sargı içinde bulunan M. Emin Ef. nin vaziyetini ve gerek şikâyetçi şoförün dediklerini kaydettik. İşin aslı elbette mahkemede anlaşılır. Bu münasebetle yaralı memurla şoförün birer resimlerini dercediyoruz.

Kasırga tahribatı

Telgraf hatları halâ tamir edilemedi

İstanbul - Ankara telefonu da bozuktur yalnız telsizle muhabere ediliyor

Bir sandalcının akıbeti meçhuldür İzmirle Ankarada da fırtına çıktı

Evvelki gün akşam üzeri ani olarak çıkan kasırga yüzünden vukua gelen hasaratın kısmı azamî tesbit edilmiştir. Fırtına bilhassa telgraf ve telefon muhaberatını müteessir etmiştir.

İzmir müstesna olmak üzere İstanbulun diğer vilâyetlerle muhaberatı inkıtaa uğramıştır.

Devrilen direkler pek çok olduğu cihetle bunları kaldırmak için yüzlerce amele çalışmakta dır.

Ankara ile de el'an telefon muhaberesi temin edilememiştir. Bunun da süratle teminine çalışılmaktadır.

Evvelki gün akşam üzeri Kabataş önünde boğulan ve henüz hüviyetleri tesbit edilemeyen iki sandalcıdan başka Keresteciler iskelesinden boğaza doğru gitmek üzere kalkan sandalcı İlyasın akıbetinden bir haber almamıştır. Sandalın devrildiği ve İlyasın da boğulduğu tahmin edilmektedir.

Fırtınanın sebep olduğu diğer kazalar şunlardır:

1 — Kuruçeşmede Yunan bandralı Tahrân vapuru demirini taramış, Kuleli lisesi önünde güç halle demir tutturmuştur.

2 — Kuleli lisesi önünde demirli bulunan Tahrân vapurunun elektrikliğini tamir için amele getiren bir motör; karaya ya çarpıp batmıştır. Motörcü Recep boğulurken kurtarılmıştır.

3 — Çengelköyünde mimar Nail Efendinin ev çatısı ve bacası yıkılmıştır. Aynı semtte 7 servî ağacı yıkılmıştır.

4 — Çengelköyündeki kömür deposu önünden geçen manifiyatına başına bu tuğla düşmüş, ağır surette yaralanmıştır.

5 — Kadıköy tarafında da bir

çok vak'alar olmuştur. Karahamam mezarlığında 40 servî ağacı devrilmiş, Ayrılık çesmesi de 3 telgraf direği yıkılmıştır.

6 — Üsküdarın Acıbadem polis telefon hatrı kesilmiş, T. limhane mektebi kulübesinin

tü uçmuş, aynı yerde bir de yağın duvarı yıkılmıştır.

7 — Kabataş açıklarında bir sandal batmış sandalcı Resîş Ankara motörü tarafından kurtarılmıştır.

8 Üsküdarında Selimiye camii alemleri devrilmiş, Tunusbağında bazı serviler tramvay tekerlekleri üzerine yıkılmıştır.

9 — Liman şirketinin ufak bir motörü evvelki günkü fırtınada Yedikule açıklarında batmıştır.

Demirlerini tarayan vapurlar Umuryerinde bir gaz vapuru (Mabaadi 2 nci sahife)

Mektepliler müsabakası

44 üncü hafta bitti
44 üncü hafta bitmiştir. Gazetemizde çıkan haberlerden en mühimini seçip cumartesi akşamına kadar müsabaka memurluğuna gönderiniz.

Hastanelerde ilâçlar tasarruf edilecek.

— Doktor günde dört kaşık veriniz diye yazıyor.
— Siz onun ne müsrif olduğunu bilmezsiniz. İki kaşıkla idare edersiz, tasarruf var!

Bankalar konsorsiyomu icra komitesi dün ikinci resmi içtimasını yaptı. Dahili nizamname hazırlanmıştır.

Konsorsiyoma girmeyen bankalar Nurullah Esat B. nizamnameyi hamilen Ankara'ya gitti

Kambyo ihtiyaçlarını tatmin ve Türk parasını normal addeden bugünkü seviyesinde tutmak için Hükümetin istira- deden Bankalar konsorsiyomu icra komitesi dün ikinci resmi içtimasını yaptı. İş Bankasında yapılan bu içtima konsorsiyomun ikinci resmi içtiması idi. Dünkü içtima Nurullah Esat B. in riyesinde yapılmıştır.

İçtimada konsorsiyom icra komitesinin dahili nizamnamesi ihzar edilmiş ve müteakiben Nurullah Esat Bey dahili nizamnameyi hamilen Ankara'ya hareket ettirmiştir.

Nurullah Esat Bey bugün dahili nizamnameyi Maliye vekili Saraçoğlu Şükri B. e arzedecek ve yarın şehrimize avdet edecek.

Bankalar konsorsiyomu icra komitesi Cumartesi gününden itibaren Kambyo borsasında montuzaman içtimalarına başlayacaktır. Dünkü içtimadan sonra Nurullah Esat Bey bir muharririmizin suallerine karşı şu malûmatı vermiştir:

Mütekaitlelerin maaşları İnhisarlarda çalışan mütekaitle yarın toplanacaklar

Alâkadar vekâlet bir kısmı malûllerle askerî mütekaitlelerin inhisarından, mulhak bütçelerle idare olunan müessesattan aldıkları maaşın kesilmesi emrini vermiştir. Bu emir bir çok itirazı mucib oldu ve alâkadarlar bu kararı protesto ettiler.

Aldığımız malûmata nazaran malûl ve mütekaitle yarın toplanacaklar ve eski askerlerin hukukunun iadesi için yapılacak teşebbüsleri tespit edeceklerdir. Ankara'ya bir heyet gönderilmesi çok muhtemel addedilmektedir. Verilen kararın malûl ve mütekaitle çok mutazarrır ettiği iddia edilmektedir.

Amelî hayat Sul istimal meselesi ne safhada?

Amelî hayat mektepleri başlık müdürü Muzaffer B. in başlık muhasebeci Aliye H. da 3,850 liralık bir senedi mevcut olduğu ve fakat Muzaffer B. in bu senetteki imzanın kendine ait olmadığını iddia etmekte olduğu yazılmıştır. Muzaffer B. senedin sahteliğini iddia ederek müdde umumlîğe müracaat eylemiş ise de müdde umumlîk Aliye H. hakkında men'i muhakeme kararı vermiştir.

Binicilik mektebinde

Bugün, binicilik mektebi, seneci tedrisiyesinin hitamı dolayısıyla, mektep talimhanesinde zebitlerimiz tarafından binicilik müsabakaları yapılacaktır.

16 Mart

Şehitleri için bir ihtifal yapılacak

Şehitlerin makberelerde ziyaret edilecek

İstanbulun müteffikler tarafından işgali gününde Şehzade başı karakolunda şehit edilen efradımızın hatırasını tazih için muazzam bir ihtifal yapılacaktır. İhtifal programı şudur:

- 1 — 16 Mart şehitleri merasimi pazar günü saat 14,5 da E-yipte şehitlikte yapılacaktır.
- 2 — Bu merasim Cumhuriyet Halk Fırkası İstanbul merkezi tarafından tertip ve icra edilir.
- 3 — Merasime iştirak edecek olanlar: a, Davetliler, b, Kıtalar, c, Mektepler, d, Halk.
- 4 — Merasim geçidine iştirak edeceklerin sırası ve isimleri: a, Halıcıoğlu askerî lisesi müzikası, b, Halıcıoğlu askerî lisesinden iki bölük, c, İstihkâm Kıt'asından bir bölük, d, Bir polis takımı, e, Bir zabıta-belediye takımı, m, Eyip orta mektep talebesinden bir bölük.
- 5 — İşbu kıtaatın yerlerini tanzim ve irae, merasimin intizam ve mükemmeliyetini temine Cumhuriyet Halk Fırkası Fatih kazası reisi ile Polis, Merkez kumandanlığı ve Emanetten tayin edilecek birer zatten mürekkep bir heyet memurdur.
- 6 — Merasimin sureti icrası: a, Toplanış saat 14,5 da şehitlikte ikmal edilmiş olacaktır, b, merasim Müftü Ef. tarafından şehitlerin ruhuna fatiha ithaf ile başlayacaktır. c, Müteakiben Cumhuriyet Halk Fırkasından, Halk namına şehir meclisinden ve gençliği temsilen fırkaca temsil edilen teşekkülün bir zat tarafından birer hitabe irat edilecektir.

Hitabelerden sonra muzika matem havası çalacaktır. k, Matem havasını müteakip bir zabıt kumandasında Halıcıoğlu askerî lisesi talebesinden bir manga manevra fişegi ile üç defa havaya ateş edecektir. l, Bundan sonra duruş sırasile kıtaat geçit resmi yapacak ve Eyip iskelesi civarında dağılarak yerlerine avdet edecektir. m, Geçit resminden sonra merasim hitam bulacaktır.

Marmara faciası

Mahkeme kararı temyiz edildi

Marmarada Varna ve Hrisis vapurları arasında vukua gelen müsademeye ait dava hakkında ağırceza mahkemesi maznun Yunan kaptanlarının firarı olmaları dolayısıyla davanın tatilini karar vermiştir. Haber aldığımız göre gerek müdde umumlîk ve gerek Varna vapuru vekilleri tatil kararını temyiz etmişlerdir. Müdde umumlîk ve vekiller kaza davasının İstanbulda rüyetini istemektedirler.

Eski bir kin

Ağırceza şayanı dikkat bir katil davası rüyet etti: Lâz Ali, Temel oğlu Mustafayı eski bir intikam almak için Büyükdere sirtlarına götürmüş ve elindeki demir çekiçle beynini parçalamak suretile öldürmüştür. İntikamın sebebi çok eskidir: Sohomda umumî harp senerlerinde bir ihtilâl olmuş ve bu ihtilâlde atılan bir bomba ile Rus generalı maktul düşüyor. Temel oğlu Mustafa Ruslara bombanın Ali'nin kardeşi Abdi tarafından atıldığını ihbar ediyor. Rus divanı harbi 24 saat zarfında Abdi'yi idam ediyor.

Turin kulüp içtiması

Touring Club (Turin Kulüp) heyeti umumîye içtiması önümüzdeki Nisanın 6 ncı günü saat 15 te Perapalıs salonlarında akteedilecektir. Kulüp için aidatlarını vermiş olanların bu içtimaya gelmeleri bildirilmiştir. O gün bir de tedansan verilecektir.

Ergenekon

Vazan: Yakup Kadri Kıymetli edibimiz Yakup Kadri Bey istiklal harbi esnasında yazdığı yazıları toplayarak güzel bir cilt halinde neşretmiştir. Muharririnin hakkı şöretli, kitabını tavsiyeden bizi müstagn bırakır.

Aliye H.

Yarın dava tekrar görülecek

Aynı günde karar verilmesi muhtemeldir

Yarın saat 10,30 da Şakir Paşa kızı Aliye Hanımın muhakemesine başlanacaktır. Hatırlarda olduğu üzere Aliye H. Madam Manniği Viyanalı keman, hocası M. Bergeri kıskanması dolayısıyla Üsküdar'daki evinde tabanca ile cerhetmişti. Bu davaya evvelce Ağırceza devam olunmuş ve vak'a adi cerh mahiyetinde görülerek şahsî şikâyet bulunmuştu. Bu dolayısıyla hukukî

Aliye H. unumîye davasının sukutuna karar verilmiştir.

Fakat temiz mahkemesi cerhin "aşındırıcı" bir alet tarafından ika edilmesi dolayısıyla davanın sukut etmeyeceğini bildirmiş ve davayı bu noktadan nak zettiği.

Marmara faciası

Mahkeme kararı temyiz edildi

Marmarada Varna ve Hrisis vapurları arasında vukua gelen müsademeye ait dava hakkında ağırceza mahkemesi maznun Yunan kaptanlarının firarı olmaları dolayısıyla davanın tatilini karar vermiştir. Haber aldığımız göre gerek müdde umumlîk ve gerek Varna vapuru vekilleri tatil kararını temyiz etmişlerdir. Müdde umumlîk ve vekiller kaza davasının İstanbulda rüyetini istemektedirler.

Eski bir kin

Ağırceza şayanı dikkat bir katil davası rüyet etti: Lâz Ali, Temel oğlu Mustafayı eski bir intikam almak için Büyükdere sirtlarına götürmüş ve elindeki demir çekiçle beynini parçalamak suretile öldürmüştür. İntikamın sebebi çok eskidir: Sohomda umumî harp senerlerinde bir ihtilâl olmuş ve bu ihtilâlde atılan bir bomba ile Rus generalı maktul düşüyor. Temel oğlu Mustafa Ruslara bombanın Ali'nin kardeşi Abdi tarafından atıldığını ihbar ediyor. Rus divanı harbi 24 saat zarfında Abdi'yi idam ediyor.

Turin kulüp içtiması

Touring Club (Turin Kulüp) heyeti umumîye içtiması önümüzdeki Nisanın 6 ncı günü saat 15 te Perapalıs salonlarında akteedilecektir. Kulüp için aidatlarını vermiş olanların bu içtimaya gelmeleri bildirilmiştir. O gün bir de tedansan verilecektir.

Ergenekon

Vazan: Yakup Kadri Kıymetli edibimiz Yakup Kadri Bey istiklal harbi esnasında yazdığı yazıları toplayarak güzel bir cilt halinde neşretmiştir. Muharririnin hakkı şöretli, kitabını tavsiyeden bizi müstagn bırakır.

Sanayi.

Yeni bir fikir ortaya atıldı

Küçük sermayelerin birleştirilmesi teklif ediliyor

Memlekette yeni teessüs etmeğe başlayan sanayimizin inkişafı için bir tedbir düşünüldüğü haber aldık. Bu fikri ortaya atan sanayi erbabı ileride gelececek her hangi bir buhrana mâni olmak ve sanayimizin muntazaman tekemmülünü temin etmek için birleşmeyi teklif etmektedirler.

Bizde sanayi küçük sermayeli ve münferit müesseselere inhisar etmektedir. Teşekkül etmiş bir sanayi şirketi yoktur. Halbuki Avrupa ve Amerikada bilhassa sanayi işlerinde kooperasi teşkilile muvaffakiyet hâsıl olmaktadır. Alâkadarlar eyi kurulmak ve idare edilmek şartile bu fikri çok muvafık bulmaktadır.

Dün bu hususta Ticaret ve sanayi odası kâtabi unumîsi Vehbi Bey de şu mütalaad bulunmuştur:

"Birleşmek fikri elbette çok eyidir. Dünyanın bir çok yerlerinde bu sistem takip edilmekte ve çok eyi neticeler vermektedir.

M. Mahkemede

Dün üç Yunanlının davası görüldü

Muhtelit Türk — Yunan mahkemesi dün toplanarak Alkiyadis Mikael Ksantopoulos tarafından Hükümet aleyhine harbi umumîde Galatadaki dükkânında mevcut revolver ve saire bibi eşyasının istimvalinden dolayı açılmış olan tazminat davasına bakıldı. Tarafımızdan bu davanın müdafası yapılmış, da va geç açıldığı için gayri mesumu olduğu, mahkemenin bu davayı rüyetle salâhiyeti olmadığı çünkü müddeinin 1914 te Yunan tabiiyetinde olduğunu isbat edemediği, daha sonra da vatan reddi lâzım geleceği, çünkü mesele istimval meselesi olduğu halde mevzuu tazminat olduğu ideri sürülmüştür. İş kârara kalmıştır.

Aynı mahkemede Jan Mazaraki tarafından gene Hükümetimiz aleyhine açılmış olan tazminat davasına bakılmış ve müddeinin ikametgâhı meçhul olduğundan muhakeme talik olunmuştur.

Gene aynı mahkeme Jorj Sotiris tarafından açılan tazminat davasında da tarafımızdan müddeinin Yunan tabiiyetinde olduğunu isbat edemediği hususu ileri sürülmüş ve bu bapta salâhiyet kararı verilmeğe üzere mahkeme talik edilmiştir.

Muhtelit Türk — Fransız mahkemesi de bu ayın otuzundan itibaren faaliyete başlayacaktır.

Bir talihi daha

Son keşidenin talihtire birer birer meydana çıkıyor. Otuz beş bin lira, ya ni en büyük ikramiyenin isabet ettiği bahtiyarlardan bir de yegâne tali gışesinden bile-tini alan İsmit te Degirmen mahallesinde Nalbant başı Mehmet Ef. dir.

Müsabakalar hakkında her hangi bir tahminde bulunmamağı tercih ediyoruz. Şu sebeple ki, evvelâ: dört takım da bugün karşılaşacakları hasımlarla hemen hemen aynı kuvvette sayılabilirler. Saniyen: aralarında kendi lehlerine büyük bir kuv-

Spor

Beşiktaş - Vefa

Galatasaray - Fenerbahçe

Bu günkü çok mühim iki müsabaha, (İstanbul Şildi) finalistlerini tayin edecektir.

Futbol heyeti bu sene müsabaka programını tertip ederken futbol maçlarını üç kısma ayırmıştı:

- 1 — İstanbul şampiyonluğu nu istihdaf eden ikmaçları.
- 2 — Cumhuriyet Halk Fırkası tarafından mevzu şilt etrafında (İstanbul Şildi) maçları.
- 3 — (Milliyet Kupası) etrafında küçükler maçları.

Likmaçları ve (Milliyet Kupası) maçları puan, şilt maçları ise tasfiye usulü üzerine tertip edilmiştir.

Likmaçlarında, malûm olduğu üzere, bu sene en kat'î muvafakiyeti, şimdiye kadar hiç mağlûp olmamak suretile Fenerbahçe göstermiştir. Binaenaleyh tasnipte en başta gelmektedir.

(Milliyet Kupası) maçlarına gelince, futbolcuların küçüklüğü nazarı dikkata alınarak, kış mevsiminin en sayılısı addedilen aylarda muvakkaten tatil edilen bu müsabakalara bugün tekrar başlanacaktır.

(İstanbul Şildi) maçlarında ise, bu maçlara giren birinci ve ikinci kümenin on iki takımdan, mağlûp olan takım çekilmek suretile, müsabakalara devam hakkını haiz dört takım kalmıştır. Bu dört takım, ikmaçlarda birinci kümenin en başta gelen dört takımı, yani: Fenerbahçe, Beşiktaş, Galatasaray, Vefadır. İşte bugün İstanbul bu en kuvvetli dört takımın aralarında (İstanbul Şildi) nin yarım son müsabakalarını yapacaklardır.

Belki hatırlarda olmakla beraber, bu dört takımın ne suretle yarım sona kaldıklarını kısaca yazmamız faidesiz bulunmuyoruz:

Kur'a ile taayyin eden karşılaşmalar neticesinde İstanbul Spor Süleymaniye'yi, Fenerbahçe de İstanbul Spor'u tasfiyeye uğrattı. Galatasaray evvelâ Beylerbeyini, sonra Üsküdar'ı; Vefa evvelâ Altınordu - Hilâf'ı, sonra Topkapı - Kumpap'ı; Eyub'u, sonra Beykoz'u tasfiye ye uğrattılar.

Elde kalan dört takım üzerine gene kur'a çekilerek Beşiktaş'ın Vefa ile, Galatasarayın da Fenerbahçe ile karşılaşmaları takarrür etti.

İşte bu suretle futbol meraklıları bu gün, evvelâ Beşiktaş-Vefa, sonra da Galatasaray-Fenerbahçe müsabakaları ile mevsimin en mühim ve — temenni edelim — en güzel iki maçını seyredeceklerdir.

Bu dört takım da, kimisi yüksek idare kabiliyetile, kimi si topa fevkalâde hâkimiyetile, kimisi atletik evsafile, kimisi mukavemet veya süratle... hü-lâsa her biri ayrı ayrı ve şahsına münhasır meziyetlerle tanın birinin iyi günlerinden birinde olmadıklarını ve fena oynadıklarını farzetsek bile, her zaman sevdiğimiz ve tuttuğumuz en iyi 44 futbolcudan otuz üçünü oyunlarını bir günde görmek az bir spor zevki değildir.

vet farkı olmadığını kendileri de takdir eden oyuncuların kuvvei maneviyeleri üzerine tesir veya aksi tesir icrasını muvafık bulmuyoruz. Yaptığımız işin dört başı mamur olsun fikrile dört tarafa muvaffakiyet temin nisile iktifa ediyoruz. Yalnız şu nu hatırlatalım ki, temenniamızın neticesi hasenesi ancak canla başla çalışacak tarafla müyesser olacaktır.

Candan dilediğimiz bir noktada maçların samimî, nezih ve dürüst olmasıdır. Bu hususta en büyük vazife biz seyircilere terettüp etmektedir. Hakemleri şaşırtacak, oyuncuların şinirlendirecek lüzumsuz ve çirkin bağırışmalarını tuttuğumuz takım ve oyuncu aleyhine olabileceğini düşünmemiz lâzımdır. Muntaka heyetinin gazetelerde dün in-tişar eden bir tebliğhe nazaran çok şayanı memnuniyettir ki, bu gibi ahvalin önüne geçilmesi için heyetin Polis Müdüriyeti ve askerî inzibat amirleriyle teması neticesinde kat'î tedbirler ittihaz edilmiştir. Hattâ halk arasında bulunacak sivil zabta memurları, çirkin taşkınlıklarda bulunabilecekleri hemen Stadyom haricine çıkaracaklardır.

Futbolculara da bir tavsiyemiz var. Bu tavsiyemize tâbî olmak kulüplerinin menfaatlerini siyaneten kendilerine terettüp eden bir vazifedir.

İttihaz edilen bütün tedabire rağmen herhangi — hattâ hakaretimiz — bir hitaba maruz kalırsanız katiyen şinirlenmeyiniz. Derhal takdir ediniz ki sizi tahkir edenin maksadı sizi şinirlendirmektir. Çünkü o bilir ki şinirlenen oyuncu kıymetinden kaybeder. Demek ki kaybetmenizi istedikleri bir kıymetiniz var. Hülâsa şinirlenince kıymetten düşer, kıymetinden düşünce takımdaki vazifenizi yapamaz olursunuz.

Fransanın en maruf bir spor salnamesine yazan bir muharrir, muhtelif sporların muhtelit seyircileri hakkında umumî ve çok doğru bir tasvir ve tahlil yaparken bakınız ne diyor:

"Muhakkaktır ki, diğer bir çok şeylerde olduğu gibi spor da da, aleyhte bağırışlar alışırlar derecesinde şörete işareten tezahürattır. Halk ancak alâkadar olduğu kimseleri alışırlar veya onlara yuha çeker Hakikatta, istikballeri namına asıl acınacak zümseler, halkı lâkayt bırakan şahsiyetlerdir."

Düşününüz: haklı bulursunuz!

DAREHANE - Ankara caddesi 100 Telgraf adresi: Milliyet, İstanbul 3911, 3912, 3913

ABONE ÜCRETLERİ Türkiye için Haric için aylığı 400 kuruş 800 kuruş 750 " 1400 " 1400 " 2700 "

Gelen evrak geri verilmez İddet geçen nushalar 10 kuruştur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdüriyete müracaat edilir.

BUGÜNKÜ HAVA Dün hararet en çok 15 en az derece idi. Bu gün rüzgar hafif hodos hava kapalı olacaktır.

Bugün

Gene Balkanlarda.

Bulgarlardan bahsetmek için günlerde vesile ye fırsat ek olmuyor. Yugoslavya ile Bulgaristan arasındaki münasebet yani dikkat bir safhaya girmiştir.

Umumi harpten sonra seneca barışamıyan, aralarında imi bir ihtilaf bulunan bu iki emleket artık birbirile dost muştur. Bu dostluk son gününde bir iki imtihan da geçirip ve Sofya ile Belgradın arada yeni başlayan bu dostluğun sarsılmadan çıktığı anlaşılıyor.

İkinci La Hay konferansında ark tamirati görüşülürken Yugoslavya Bulgaristana müzaheret gösterdi. Konferans dönünde de iki tarafın devlet amrları pek dostane sözler söylediler. Bu adamlar nihayet iki taraf arasında bir itilaf aktine virmişlardır.

İki hükümet arasında daima itilafa yol açan şey, hudut ve iyili, komitacılık hadiseleri oluyor. Bundan sonra bu gibi idisat muhtelit bir heyet tarafından görüşülüp halledilecek.

Bu itilafın aktinden sonra eçulub eşhas tarafından Sırp prağında çok geçmeden bombalar atıldı. Lakin buna rağmen Yugoslav-Bulgar münasebeti, sarsılmamıştır. Bu bir ..

Bu bombalar atıldıktan songene bir komitacılık vakası muştur. Strumcada bir kahve bomba patlamış, on beş kişi aralanmıştır. Şimdi bu vaka e Sofya - Belgrad dostluğu ge bir imtihan geçirmiş oldu ve anın edildiğine göre Makedonya Bulgar komitacıları tarafından atılan bu bombalar atıldıktan sonra da hadise Yugoslav payitahtında serin kanı karşlanmıştır. Bu iki ..

Eskiden Sırp-Bulgar hududında en ufak bir hadise olsa

Haftalık icmal

Yeni Tardieu kabinesi mecliste beyanamesini okudu ve bugün meclisteki firka teşkilatına bakılırsa tahmin edilebileceğinden daha büyük bir ekseriyetle itimat kazandı.

Neticenin bugünkü firka vaziyetine göre, M. Tardieu'e bu kadar müsait olacağı beklenmemekte ise de her halde Tardieu'nün itimat kazanacağı şüphesiz idi. Çünkü daha evvelki Tardieu kabinesinin suktuna sebep olan sosyalist radikaller oynadıkları yanlış politika oyun yüzünden vaziyetlerini büsbütün iškâl etmişlerdi. Evvelâ Tardieu'yü iskat etmişler, sonra yalvararak sabık başvekil kendileri tarafından teşkil edilecek bir kabineye sokmak istemişler. Buna muvaffak olamayınca da Tardieu'ye aleyhtar bir vaziyet almışlar. Bütün bu cephe teblihi de bir hafta on gün içinde olmuştu. Bu vaziyet te sosyalist radikallerin nazardan düşmeleri tabii idi. Esasen şu muhakkaktır ki, bu firkanın ya talisizliği, yahut ta beceriksizliği vardır. Her hükümet teşkiline teşebbüs ettikçe, halkın biraz daha itimadını kaybederek ricat eder.

Tardieu kabinesi uzun bir hayat yaşayacak mı? Bu hususta bir söz söylemek mümkün değildir. Esasen hiç bir Fransız kabinesi uzun müddet yaşamış değildir. Bir İngiliz müellifi Fransız kabinelerinin vasatı ha yatını hesaplamış. Kabinelerin vasatı dokuz, on aylık ömürleri olduğunu söylüyor. Belki bu, vakifinde doğru idi. Seneler zarkında Fransız kabinelerinin ömürleri daha ziyade kısalmıştır. Reisi cumhur Doumergue 1924 senesinde iktidar mevkiine geçeli Fransada on iki kabine değişmiştir.

İyi iş altı ayda çakar, diye bir darbi mesel vardır. Bu hesaba göre, Fransız kabinelerine altı aylık ömür de isabet etmiyor ki kendilerinden bir iş beklensin.

Fransız kabinesinin teşkili ve Fransız muharrıplarının Londraya gitmelerine üzerine, tahdidi teslihat konferansı tekrar faaliyetine başlamıştır. Fransada buhran devam ederken Londrada mütehassıslar da tahtelbahir meselesini teklif etmekte imiş. Bu teklifin neticesi ayrı ayrı üç nevi fikir tebellür etmesidir. (1) Tahelbahiri büsbütün ilga etmek (2) Tahelbahiri insanı bir şekilde ve hukuku diüvel kavaidine göre kullanılabilecek ahkâm ile takip etmek. (3) Hacmini tahdit eylemek.

Bu üç şıktan İngiltere ve Amerika tarafından ileri sürülen birinci ihtimalin kabul edilmesine mkan görülüyor. Fransa taraftından ileri sürülen ikinci şık

Belgrad hükümeti hemen asabileşirdi. Şimdi ise bunun tamamile aksini görüyoruz. Balkanlarda çok mühim bir değişiklik ..

FELEK

Şaşmıyacagım!

İnsanın günü gününe uymaz, benim de öyledir. Gün olur ki her şey kızıyar yahut şaşarım. Fakat gün olur ki aksi olur ne kızar ne de şaşarım.

- Dün bir dostum geldi: - Bana bir akıl öğret! - Yapamam! - Neden? - Çünkü akıl öğretilmez de ondan! - Neyse zevzekliği bırak ta beni dinle! Bizim karımızda bir apartman var, orada bir adam her gün elinde dürbün bizim eve bakıyor. - Bakar ya! - .. Amma vakitli vakitsiz! - Olabilir! - Lâkin içeride olup biteni görüyor. - Şüphesiz. - Nasıl şüphesiz. - Basbayağı şüphesiz. - .. Ama insanın harimine göz atmak ayıptır. - Ayıptır. - Peki ben ne yapayım? - Hiç, sen de onunkine bak! - Ben yapamam! - Neden? - Evvelâ, vicdanım razı olmaz sanıyen de onun apartman bizimkinden yüksek! - Eh, öyleyse, bırak bakışın! - Yahu, bu nasıl cevap şimdi deli olacağım! - Olabilirsiniz! - Amanın yangın var. .. de di ve kaçtı.

YAZIN SINEMA

Soğukça bir film seyredip çıkarken sinemanın müdürüne rast gelen bir dostu sormuş: - Yazın sinemayı kapatacak mısınız? - Evet! - Yazık. .. Böyle filmler gösterdikten sonra kapatmakta mana yok!

FELEK

yak olanlar esasen mühim ve hayati meselerde reyî ama müracaata taraftar oldukları evcele söylemiş bulunduklarından, Baldwinin teklifini kabul etmişler ve yeni bir firka teşkili için masraf ve külfete lüzum olmadıkları söylemişlerdir. İşte bu mahirane oyuna yeni firka teşebbüsü suya düşmüştür. Siyasî mücadelede yeni girişmek için para veneler de yeni firkanın mücadelesine den meydana gelişleri üzeri ne şimdi paralarını geri istemektedirler.

Hindistanda Gandhi gene meydana çıktı. Geçen hafta Hindistan umumî valisine gönderdiği bir mektupta - bir rivayete göre iltimatında - 11 Marta kadar teklifleri kabul edilmediği takdirde tuz vergisine karşı harekette bulunmak için arkadaşlarıyla beraber yola çıkacağını bildirmektedir. Gandhi'nin mektubunu okuduk. Fakat ne istediğini iyice anlayamadık. İngiliz idaresinden uzun uzadıya şikâyet ettikten sonra bunlar için 11 Marta

Küçük Hikâye

Oldürmiyen adam!

Bir ay daha yataktan çıkmağa mahkûmdu .. Azılı bir yaban domuzu bir av esnasında üzerine atılmış ve bacağına fena halde ısırılmış. Fakat bereket versin yara o kadar vahim değildi, hayatının yegâne zevkini teşkil eden âvda bu yaralı bacağı gene kendine hizmet edebilecekti.

Yatakta biraz doğruldu .. Gece, hayli ilerlemişti. Ve zavallı adamın bu gece fena halde canı sıkılıyordu. Sevgili karısı bu akşamki konsere gitmek istememiş, onu yalnız bırakmıştı .. Seven ve sevilen bir kadının hasta kocasını evde bırakıp nasil konsere gidebileceğini izah biraz müşküldür. Fakat Nevinin müsikiye aşk derecesindeki iptilâsı bunu biraz mazur gösterilebilir. Buna rağmen Ferit yatağının içinde kıvranıyor ve vakit geçirmek için ne yapacağını biliyordu.

Bu esnada birdenbire kapı çaldı .. Bu gelen Muhşindi. Ferit gözlerine inanamıyordu: - Sen ha, sen nereden çıktın diye haykırdı, nereden çıktın, iki senedir nerede idin? Bu Feridin eski bir arkadaşı idi. İki sene evvel bir gün apansız evine dönmüş ve karısını kendi yatak odasında başka sınımlar arasında görmeye şaşkınlıkla katlanmıştı .. Nihayet karısını terkederek uzun bir seyahate çıkmış ve bu suretle olumsuz kendini avutmak istemiş. O zamandanberi iki arkadaş ilk defa olarak bu gece konuşuyorlardı .. Ferit ona bacağındaki maddi ıstırah, öteki de kalbindeki manevî yarayı anlattı .. Biçare genç, sevgili karısıyla arasındayken o müthiş macerada geçen o müthiş macerada sonra bu akşam ilk defa evine dönmüş ve o hazine hatıra gayri şuarî bir tarzda gözünü

kadar bir çare bulunmadığı takdirde harekete geçeceğini söylüyor. Dün gazetelerde çıkan bir telgraf haberi, Gandinin yetmiş kadar arkadaşile tuz vergisine aleyhine propaganda yapmak için yola çıktığını bildiriyor. Binaenaleyh tehdidini yapmış, hareket geçmiş demektir. Gandinin bu birinci değil ikinci hareketi, daha doğrusu, hareket-sizliğidir. Gandi memleketi için istiklâl istiyor.

Bu yüksek idealin elde edilmesini her hüriyetperver insan ister ve Gandiyi alkışlar. Fakat milletlerin istiklâli Gandinin tavsiye ettiği gibi usullerle edilemez. Gandi gayeye varmak için hareketsizlik tavsiye ediyor. Halbuki tarih göstermiştir ki milletler hareketsizlikle değil, harekete geçmekle istiklâllerine kavuşmuşlardır. Filhakika Gandinin dediği gibi hareketsizlik te bir nümayiş olması itibarile bir nevi harekettir. Fakat bir milleti istiklâle kavuşturacak derecede müessir değildir.

«- Senin odanda ışık gördüğüm zaman ne kadar sevdim dedi. Yoksa kabil değil bu gece evimde oturamıyacaktım. Zavallı evim, saadet için, sevgi için tanzim ettiğim evim ne kadar değişmişti; yahut ne kadar değişmişti .. Zavallı adam hakkı kırıklarını zor zapretti ve sustu .. Ferit şimdi sabit nazarlarla ona bakıyordu. Senelerce, dağ tepede canlı hayvanların arkasından kurşunun ardı sıra hedefi gözlemeye alışan gözleri sanki arkadaşının da kalbine nüfuz etmeye çalışıyordu: - Sen yanlış yaptın! diye söylendi .. Sen yanlış yaptın. Karından ayrılmıyacaktın .. Karmı o anda öldürecek! Muhşin haykırdı: - Ne?... Öldürmek mi? Fakat ölüm bir netice değildi. Hiç bir şey halletmez. Sana göre belki öyle olamaz. Çünkü sen, hayatını hemen tamamen avda, barut, kurşun ve nihayet kan içinde geçiriyorsun. Ölüm senin için bir çocuk oyuncağıdır. Halbuki ben ..

- Halbuki sen öyle değilsin, onu mu demek istiyorsun .. Azizim şunu bil ki, vücudün ihanetine o vücudu ifna ile mukabele etmeli .. - Lâkin şunu unutuyorsun ki vücudün ihanetinden evvel kalbin ihaneti vardır. Onu unutmamalı .. - Fazla hassassın! Ben bu kadar felsefe yapamam .. Ölüm korkulacak bir şey değildir. Kendim öldüğün gibi, her insanın başına gelecek bu akibeti şimdiden ve derhal kendim için de kabul etmişimdir. Bu belki fazla genç olmanın tesiri! Fakat ne yapalım şimdiden o kadar hissi olamam, belki yirmi sene sonra .. Belki ihtiyarladığım zaman .. - Evet yirmi sene sonra bu meseleyi tekrar görüşürüz ..

İki arkadaş muhavereyi burada kestiler. Sonra radyoyu açarak bu akşamki konseri dinlemeğe başladılar .. Konser hakikaten enfesti. Ve Nevinin bunu kaçırması mazur görülebilirdi .. Fakat birdenbire .. Konser veren kadın sustu .. Tiyatroda müthiş bir vâveylâ koptu: - Yangın var! .. Eyvah tiyatro yanıyor .. Şimdi radyoda bir sürü kadın çığlıkları, bağrılar ışıdılıyor ..

Ferit deli gibi oldu .. Oturduğu yerde: «- Karım! .. Karım Nevin! diye inliyordu. Nevin acaba ne oldu, ne oldu .. Ezildi mi, yaralandı mı, öldü mü? .. Radyo artık sustu. Hiç bir malûmat almak kabil değildi. Derhal kuduz bir şavletle

telefonu sarıldı; Yangın bütün dehtaile devam ediyordu. Ferit müthiş bir asabiyet ve endişe içinde kıvrınmaya başladı .. Yatağının altından tabancasını aldı ve haykırdı: - Eğer karıma bir şey olmuşsa imkân yok ben artık yaşayamam ve kendimi öldürürüm! Zavallı gencin yüzü şimdiden baştan aşağı değişmiş, hatları taş devrindeki insanların sertliğine, kalbi toy bir aşığın yumuşaklığını almıştı .. - Evet muhakkak kendimi öldürecekim, diye inliyordu .. Nevin gece yarısı eve dönmüştü. Neşe ve sevinç içinde kocasının yanına girdi. Çehresinde hiç bir korku izi yoktu. Ferit birdenbire seneledi: - Şey, dedi .. Şey .. Konser güzel mi idi? .. - Çok güzeldi .. Hele o İtalyan kadını! .. Hele o! .. Ferit vahşî ve acı bir gülüşle karısını bakıyordu .. - Demek güzeldi ha, diye tekrarladı .. Fakat bir gözü de yatağının yanındaki tabancada idi .. Muhşin fena halde korkmuştu. Bu müthiş adam, karısını muhakkak öldürecekti .. Nevinin gözü bir aralık pencereden dışarı illişt: - A! .. A! .. diye haykırdı .. Alevleri görüyor musun? - Evet görüyorum! .. Kızıl bir safak! .. Sonra bağırdı: - Haydi, haydi, şu alektriği söndür! .. - Alektriği mi? .. - Evet .. Alektriği söndür ve yanma gel! ..

"Milliyet, inedebi romanı: 38

DÜĞÜN GECESİ

Bürhan Cahit

- Eh anlat bakalım, ne haber. - Fahrin çil mavi gözleri güüyordu: -Bu akşam mühendisler geldiler, dedi. Yarın öğleye kadar yazınhanede mühim karar erilecek, kapalı mektup hazırlanacak. Cevdet Beyin gözleri parladı: - Elde edebilecek misin. Fahrin hilekâr gözleri kırıştı: - Şüphe mi var, teklifname ben yazacağım. - Yarın hazırlanacak mı? - Öğleye kadar olacak. Çünkü ertesi gün biliyorsunuz, son indür. - Bana yarın kaçta getirebileceksin!

ları getirirsin. Sana on bin liralık bir çok hazırladım. Zarfı verir, onu alırsın.

Fahrin gözleri büyüydü. - Teşekkür ederim, dedi. Tehlikeli iş ama, vallahi hatırımız için yapıyorum beyefendi.

- Mersi, burada fazla durmayalım, haydi sen doğru yola çıkan taraftan git. Ben Tepebaşına çıkacağım.

Fahir esrarengiz bir yankeşici gibi yankapından çıktı, karılığa karıştı. Cevdet Bey rakısını bitirdi. Sonra yavaş yavaş çıktı, Pera-palasa kadar yürüdü, otomobile atladı: - Haydi oğlum Cemal, Tak-sim, Altın palas. Otomobil hareket ederken mırıldandı: - Şu işi alırsak yaşadık, bana su içinde beş yüz bin lira düşecek.

Ve bu tatlı hesabın keyfi ile gözlerinin önüne tasavvur ettiği bir çok güzel sahneler geldi. Burada şu projeler vardı. Hülya ile bir hafta on gün Bursaya gidip kalmak yalnız başma bir ay için İsviçreye gidip dinlenmek, Maçkada ki, arsasına son sistem bir apartman yaptırmak. Bunları düşünürken gayri ihtiyari: - Ah bir olsa, diye içini çekti. Taksim Palasın holünde onu evvelâ Nusret Bey yakaladı. - Bu gün nerede idin yahu, tam beş kere telefon ettim, nihayet kendim geldim, öğleden sonra yazıhaneye hiç uğramamışsın. Cevdet Bey izahat verdi: - Yemekte bir yerde davetliydim. Sonra oyuna başladık. Geciktim, maamafih altı buçuk ta yazıhanede idim. Kız geldiğini söyledim. Ne haber. - Haber fena değil, Perşembe günü saat onda her şey tamam değil mi? - Daha acele etme, her iş son dakikada tamam olur. - Sedat Âli Makalesini yaz-

şifresini Fahirden aldıktan sonra kestirecekti.

- Daha kat'î bir şey yok. Bizim Almanlar içeride, yemeğe beni bekliyorlar. - Sen serberstsen gel beraber yiyelim. - İnhisarçı Şevkiye davetliyim, geç bile kaldım. Bu gün seni merak ettim de .. - Şu halde yarın ha! - Yarın akşam .. - O halde şimdilik hü! - Eyvallah!

Cevdet Bey küçük salona girdi, mühendis Alâeddin ile Almanlar gelmişler, içiyorlardı. Sırf bir nezaket olsun diye yapılan bu ziyafette Cevdet Bey mütemadiyen işten bahsetti. yemek biter bitmez, Alâeddin Beye Almanları bara götürmesini söyledi, kendisi çıktı.

Cevdet Bey Çarşamba günü saat sekiz buçukta yazıhanede idi, ertesi günü bu mühim işin son kozunu oynıyacaktı. Bütün emeklerin, masrafların, yorgunlukların neticesi ya bir dakika-

Uz... cık... merd... danbe... terim... deki... sörün... İst... beş s... Oper... Bu be... da... mis... mem... muht... zik h... olma... mek... stta h... kabıl... nema... yette... da ve... mark... st Na... mark... ra ve... İpek... vekil... salon... Film... sene... Op... tisto... ki ka... filmi... müşt... ne iç... zrlan... enen... ıral...

SİNEMA ALEMİ

"Kamerde bir kadın, filminden"

"Kamerde bir kadın, filminden"

"Kamerde bir kadın, filminden"

Friç Lang'ın büyük bir eseri: "Kamerde Kadın," Majikte

Uzun zamandanberi sinemacılık âleminde ismi geçen "Kamerde kadın" filmi, dün akşam danberi Majik sinemasında gösterilmektedir. Friç Lang ismindeki çok meşhur ve garip rejisörün eseri olan bu filmin ya-

pılmasına iki buçuk, üç milyon mark sarfedildiği söyleniyor. Film sayıları dikkattir, ihtiva ettiği sahneler itibarile mühimdir ve senaryonun kıymeti ne olursa olsun büyük bir eserdir. Filmde artistlerin oynundan zi-

yade dekor zenginliği ve teknik kuvveti göze çarpmaktadır. Artistler ufak tefek mübalâğalar istisna edilirse iyi oynamışlardır. Fotolar güzeldir. Film heyeti umumiyesile çok heyecanlıdır.

Mevzuu şudur: Profesör Manfred isminde bir heyetşinas "Ay" da altın madeni olduğuna kaidir ve bu kanaati Helius isminde zengin bir gençle Fried ismindeki güzel bir kız tarafından da kabul

edilmiştir. Bu adamlar profesörün yaptığı hesaplar üzerine "mermi" şeklinde bir vagon yapıyor ve içine binilerek Kamere gidiliyor.

Bütün bu seyahat hazırlıkla-

rı çok heyecanlı sahneleri havidir.

Mermi Kamere varıyor ve o rada biraz kalıyor. Gidenelerden bir ikisi ölüyorlar. Kalanlardan da ancak ikisi dönüyor

ve Heliyus ile sevgilisi olan Fried Ayda kalıyorlar. Eser U F A nıdır.

Helius rolünü Willi Friç, Fried rolünü de Gerda Manrus yapmaktadır.

Haftada bir söz

Dikkat lâzım

İstanbulda yeni film geçiren beş sinema salonu vardır. Bunlar: Elhamra, Majik, Melek, Opera ve Asri sinemalardır. Bu beşin içinde de dördü yakında sesli makine ile teçhiz edilmiş olacaktır. İstanbulda başka memleketlerde olduğu gibi muhtelif tiyatro, konser ve müzik holler, eylenceli kabareler olmadıktan halk vakit geçirmek için sinemadan başka varta bulamamaktadır. Buna muhtemel film kiralyanların beş sinemanın elinde sıkışmış vaziyette bulunuyorlar. İstanbulda vekili olan beş amerikan markası vardır. Paramount, First National Universal, Metro, United artiste, bir de Alman markası vardır: U F A. Elhamra ve Melek sinemalarını tutan İpekçi firması Paramuntun da vekili olduğundan tabii kendi salonlarına tercih Paramunt filmleri geçiriyor. (Bu firma iki sene sonra Operayı da alıyor.)

Opera sineması United Artisto firmasının vekili ile şeriktir. Hariçte kalan film firmalarının muayyen salonları yoktur. Bundan dolayıdır ki, filmcilerin her biri bir salon tedariki kaygusuna ve o suretle kendi filmini geçirmek hevesine düşmüştür. Bu itibarile gelecek sene için bir takım yenilikler hazırlanıyor. Şöyle ki: Majik sineması Haka film firması tarafından alınmıştır. Majik'in şimdiki

kiracıları gelecek mevsimden itibaren Lüksenburg sinemasını alıp tevsii ve yeni bir şekle ifrağ edilecektir.

Melek sinemasının yanında yeni bir sinema yapılmaktadır. Bu sinemanın Universal ve U F A. vekilleri tarafından alınacağı söyleniyor. Eski Fransız tiyatrosu da gelecek sene sinema haline ifrağ edilecek... Şu halde beş eski salonuna üç te yenisi ilâve edilecek... Herkes bilir ki, bu miktar çoktur. Tabii bunlar arasında kurban gidecekler olacaktır. Onun için film seçerken çok dikkat lâzım!

ALMANYADA:

Reinhold Schuntzelin sözlü filmi olan «Amour en cercle» filminde Olga Tchekova, Max Schemeling ve Renate Müller başlıca rolleri almışlardır.

Berlinde gösterilen «Ateşli kalp» filminin başlıca rollerinde Mady Christians, Willy Fritsch ve Friedan Rişard görülmektedir.

Jackes Catelainin temsil ettiği «Küçük pastane» filmi mimikte büyük bir zehalete sebep olmuş ve polis müdahale etmiştir.

"Kıraliçenin gerdanlığı, filminden"

Hortlak (Melekte)

Klayv Bruk, Evlin Brent

Hortlak filmi mevzuu itibariyle bir hissi dramdan ziyade bir Polis filmine benzemektedir.

Bir çok filmlerde bulunduğu uzunluk kusuru bu filmde olmadığı gibi aksi olarak ta sahneler çok çabuk tevali etmekte, hatta o kadar ki bazan seyirciye heyecan için kâfi zaman bile vermemektedir. Buna rağmen film heyecanlıdır. Klayv

Bruk ve Evlin Brent, hele Willyam Pavel çok iyidir.

Filmin mevzuu basittir:

Doktor Muray'ın karısı eskiden Voaz isminde birinin nişanı olmuş. Bu Voaz harpte ölmüş zannedildiği halde meğer başka isim altında yaşayormuş. Voaz'ın eski metresi olan Delorah bunu öğrenince bir kepaze

lik çıkaracağı, tehdidi ile Mme Muray'ı tehdit ederek para alıyor. Bunu öğrenen ve zaten kalp hastalığından ölmeğe mahkûm olan Voaz, Deborah'ı zehirliyor ve kendi de polislerin elinde iken ölüyor.

Melekte bundan başka "Yeni evliler" isminde bir de kome di gösterilmektedir.

Kıraliçenin gerdanlığı (Operada)

Mercell Jefferson, Diyano Korenne (Sesli)

Fransa saltanat tarihinin en trikalı daima sinema müelliflerinin sermayesi olmuştur. Gerdanlık meselesi de bu meydana. Film itina ile yapılmıştır. Artistler muvaffak olmuşlardır. Ses te iyidir.

Mevzuun hulâsası:

Fransa Kralıçası Mari An-

Holivutta neler oluyor

Holivutta sözlü film, vaziyet te büyük tahavvüller yapmıştır:

Kalara Bov yakında Avrupa'ya seyahata çıkıyor ve azim�et tarihi de kendisinin Paramunt şirketi ile olan kontratının hitamına tesadüf ediyor. Güzel artistin izinle seyahate çıktığına dair bir havadis te yoktur. Klara bir aralık ücret itibarile bütün rökorları kırmış fevkalâde gözde bir artist idi. Sözlü film Klaranın bu şöhretini mahvetti. Çünkü Klaranın sesi sözlü filme gelmiyor.

Halbuki sözlü film arefesinde hemen hemen metruk bir vaziyete düşen Bebe Daniels, sözlü film çıkar çıkmaz göklere kadar yükseldi, son filmi olan "Rio Rita", fevkalâde muvaffakiyet kazanmıştır.

Betty Compson da hemen hemen piyasadan çekilmek üzere iken sözlü filmin çıkması üzerine vaziyetini düzeltmiş ve R.K.O. şirketi ile uzun müddetli bir mukavele aktetmiştir. Diğer taraftan Con Cilbert gittikçe düşüyor ve kunturat tecdit edilmeyeceği temin olunmuyor.

Lila Lee hiç muvaffak olmamış bir artistken sözlü film çıkınca artık durmadan çeviriyor. Louise Fazenda, Conrad Nagel gibi artistler sessizde olduğu kadar sesli filmde de muvaffak olmaktadır.

Vaktile süktü altında diyenlere karşı şimdi söz de elmasdır diyebiliriz. Çünkü söylemesini bilen artistler susanlardan fazla kazanıyorlar.

Güzel Billi Dav First National ile olan kontratını tecdit etmeyecektir. Ne yazık! Şüphesiz ki Billi Holivudun en güzel kadıdır.

Evlen Brent Paramunttan çıkıyor. Lois Gasnier, Paramunt hesabına çevirdiği filmi ikmal etmiştir.

Columbia şirketi şimdiden Evlyni tutmuştur. Evlyn şüphesiz Holivudun en iyi artistlerinden biridir.

"Yeni evliler, filminden"

"Hortlak, filminden"

"Hortlak, filminden"

Maden kömürü işleri Türk anonim şirketinden

Ahiren ilân edildiği veçhile, şirketimizin âlelâde heyeti umumiye içtma, 29 Mart 930 tarihine müsadif Cumartesi günü saat 10 da, şirketin merkezi olan Ankarada Türkiye İş Bankası binasında aktedilecektir.

RÜZNAMEİ MÜZAKERAT:

- 1 — 929 senesine ait meclisi idare ve mürapik raporlarının kiraat ve tasvibi.
- 2 — 929 senesi bilançosunun, ve kârı zarar ve faizi muhasas ve hissayı menfaat hesaplarının tetkik ve kabulüyle meclisi idarenin ve mürapiklerin ibrası; ve temettülün tarzı istimalinin tesbiti.
- 3 — Meclisi idare azalarından müddeti hitam bulanların yerine âzâ intihabı.
- 4 — 930 senesi mürapiklerinin tayini.
- 5 — 930 senesine ait meclisi idare âzaları hakkı huzurlarının, ve mürapik ücretlerinin tesbiti. hususlarından ibarettir.

Meclisi idare

Kozlu kömür işleri Türk anonim şirketinden

Ahiren ilân edildiği veçhile, şirketimizin âlelâde heyeti umumiye içtma, 29 Mart 930 tarihine müsadif Cumartesi günü saat 15 te, şirketin merkezi olan Ankarada Türkiye İş Bankası binasında aktedilecektir.

RÜZNAMEİ MÜZAKERAT:

- 1 — 929 senesine ait meclisi idare ve mürapik raporlarının kiraat ve tasvibi.
- 2 — 929 senesi bilançosunun, ve kârı zarar ve faizi muhasas hesaplarının tetkik ve kabulüyle meclisi idarenin ve mürapiklerin ibrası.
- 3 — Meclisi idare azalarından müddeti hitam bulanların yerine, ve muaddel esas mükavelename ahkâmına tevfikan yeniden ihdâs olunun azalıklara âzâ intihabı.
- 4 — 930 senesi mürapiklerinin tayini.
- 5 — 930 senesine ait meclisi idare âzaları hakkı huzurlarının, ve mürapik ücretlerinin tesbiti. hususlarından ibarettir.

Meclisi idare

İstanbul Gümrükler baş müdürlüğünden:

Başmüdürlük binası dahilindeki nümunehanenin muhtaci tamir mahalleri pazarlıkla yaptırılması mukarredir. Taliplerin keşif ve şartnameyi görüp münakasasını yapacağı 19/3/930 Çarşamba günü saat 14 te teminat evrakını müstahiben Başmüdürlük komisyonuna müracaatları.

İstanbul Ticaret Müdürlüğünden:

İstanbul Şeker ve şekerlemeci ve tahin helvacılar cemiyetinin senelik intihabı 17/3/930 Pazartesi günü Tahtakalede Kanza Hanındaki cemiyet merkezinde yapılacaktır. Kazananlardan Orta mektep veya lise mezunları tercih edilecektir.

Maarif Eminliğinden:

Maarif vekâleti devairinde istihdam edilecek 17 - 50 lira maaşlı ve 70 lira ücretli daktilolar için 17 Mart 1930 tarihinde İstanbul Maarif Emanetinde İmtihan yapılacaktır. Kazananlardan Orta mektep veya lise mezunları tercih edilecektir.

Darülfunun emanetinden:

Karneci müessesesi profesör lerinden Mosyö Elyut Mers 16 Mart 930 tarihine müsadif Pazar günü saat 16 da Edebiyat Fakültesi Coğrafya Darülfunununda (Eski Harbiye nezareti binası) «Coğrafyanın İktisadiyat ile münasebeti» üzerine bir konferans verecektir. Arzu edenler gelebilir.

Darülaceze müdürlüğünden:

Darülaceze bir gassal bir berber ve kadın erkek hademeleri lazımdır. On beş lira ücretleri Elbise çamaşırı müessesese verilir. Açık adresli hüsnü hal şahadetnameleri ve nüfus ve askerî vesikaları ile müracaatları.

Gümrükler muhafaza müdürlüğünden:

Gümrük muhafazasının 13 numaralı teknesine az müstamel bir makine âleni münakasaya vaz edilmiştir. Bazı eshabı fenniye itibarile bir hafta müddetle münakasaya tâlik edilmekle taliplerin keşifi ve şartnamesini görerek 20 Mart 930 Perşembe günü saat 11 de muhafaza müdüriyetinde hazır bulunmaları ilân olunur.

Darülaceze müdürlüğünden:

Darülaceze hergün beş yüz elli kiloya kadar narhtan noksanına teslim edilmesi şartile muktazi birinci nevi ekmeğin kapalı zarf usulile münakasası 10 Nisan 930 Perşembe günü icra olunarak teklif zarfları saat on dörtte açılacaktır. Taliplerin yüzde yedi buçuk teminat akçeleriyle darülaceze müracaatları.

Manganez Sürk Anonim şirketinden:

Manganez Türk Anonim Şirketi hissedaran hey'eti umumiyesi 30 Mart 930 Pazar günü saat 15 te İstanbul'da Dördüncü Vakıf Hanındaki Şirket merkezinde sureti adiyede akdi içtima edeceğinden hazır bulunacak hissedaranın hisse senetlerini veya Banka makpuzlarını içtimadan bir hafta evveline kadar şirket muhasebesine tevdi etmeleri ve dühuliyeye varakast almaları rica olunur.

RÜZNAMEİ MÜZAKERAT:

- 1 — 929 senesi muamelât ve hesaba ait idare meclisi ve mürapik raporları kiraatı.
- 2 — Bilanço ve kâr ve zarar hesaplarının tetkik ve meclisi idarenin ibrası.
- 3 — Murakip intihab ve meclisi idare hakkı huzurile mürapik ücretinin tayini.

Amasranın memurları halkla bir arada

İstanbul'da kâğıtçılık ve mbaacılık Anonim şirketi (Fratelli Halm) Galata Mahmutiye caadesi No 11 Telefon : B. O. 1761

Yazı makinesi; yalnız iyi yazmak için değil, çabuk yazmak için yapılmıştır. Binaenaleyh en seri yazan ve en sağlam olan, en mükemmel makinedir.

Yalnız "UNDERWOOD" makinesi : Nevyork'ta Olimpiya' da 24 senedenberi her sene Sür'at mükâfatını kazanmaktadır.

Yazı kursları, Stenografya, Kopya

Fransızca, Almanca ve İngilizce Mütercim Aranıyor

M. M. Vekâleti İstanbul Satınalma komisyonundan Çevirme (Tercüme) şubesi için 100, 150 liramaktu ücretle ve asgarî iki sene ba mukavele hizmet deruhte edilmek şartile mütercim alınacaktır. Mütercimlerin Fransızca Almanca ve İngilizce dillerinden birine esaslı surette vâkıf olmaları şarttır. Bunlardan aynı zamanda ikidile veya bu dillerden birile birlikte Italyancaya vâkıf olanlar çevirme şubesinden bizzat ve İstanbulda ve ya diğer mahallerden talip olacakların da istida ile müracaatları.

Daha iyi tenvir et

iyi ışık rahatı artırır içi buzlatma ameliyatı son ve büyük bir tarakhi eserdir.

OSRAM

Mütehassisslerin reyine müracaat et.

EYİ BİR VALİDE

Evlâdının sıhhatini düşünen, herhangi bir rahatsızlık sebebiyle zail düşdüğünü gören, bu münasebetle kansız kalan, iştihatsız bulunan çocuklarına lâtif lezzetli ve mükemmel bir kuvvet ilâcı olan

Arsénoferratosse

vermelidir. Her eczanede bulunur.

Sipahî ocağından:

Reisin vukuu istisna mebni yeniden bir reis intihab edilme üzere âzâi muhtereminin 16/3/930 Çarşamba günü saat 17 de Ocağı teşrifleri ilân olunur.

İLAN

Emvali gayri menkulelerini terhin etmek suretile Gemlik Ziraat Bankasından istikraz eyledikleri mebalîği vakti muayyeninde tesviye etmiyen Armutlu nahiyesinden 5220 No. müstakriz Ömer Ef. zade Osman Ef. ve Küçük Kumladan 5278 No. Şemsiye H., 5280 No. Cenani H., Karacaliden 5284 No. Murat Ağa, Küçükkumladan 5289 No. Mustafa oğlu İbrahim Ağa, 5295 No. Hasan kızı Şerife H., Umurbeyden 5324 No. Tüccar Ali Ağa, Küçükkumladan 5330 No. Mustafa Bey oğlu Hasan, Karacaliden 5360 No. Hacı Yusuf oğlu Mustafa, Küçükkumladan 5367 No. Hacı Mehmet oğlu Hasan, Adliyeden 5375 No. Aziz ve Haydar, Küçükkumladan 5386 No. Ahmet kızı Fatma Umurbeyden 5402 No. Süleyman Oğlu Ali, Engürüden 5520 No. Raif oğlu Ahmet 5524 No. Hasan oğlu Bekir, Fıstıklıdan 5532 No. İsmail Oğlu Osman Reis Engürüden 5535 No. Küçük Ali ve Bekir, Muratobadan 5549 No. Hasan Bayrakdar, Hamidiyeden 5561 No. Hasan kızı Safiye, 5563 No. Süleyman Oğlu Hasan, Osmaniye mahallesinden 5509 No. Mustafa oğlu Mehmet, 5510 No. Mehmet kızı Fitnet, Büyükkumladan 5569 N. Hasan kızı Ayşe, Umurbeyden 5581 No. Çilli Mehmet Oğlu İbrahim, 5596 No. Hacı Abdullah oğlu Mustafa, Hamidiye mahallesinden 5602 No. Kürt Mehmet, Umurbeyden 5611 No. Raşit, Hamidiyeden 5618 No. Havva, oğulları İbrahim ve Osman, Demirsabaşı mahallesinden 5629 No. Halil oğlu Nuri, Umurbeyden 5644 No. İzzet B. zevcesi Ümmügülüm, Engürüden 5654 No. Emin oğlu Osman, Umurbeyden 5665 No. Mahmut oğlu Mehmet, 5668 No. Halil oğlu Mehmet, Adliyeden 5672 No. Fazıl Oğulları Ali ve İbrahim, Umurbeyden 5691 No. gök Mehmet, Demirsabaşı mahallesinden 5697 No. Veliye, Umurbeyden 5704 No. Kara Mehmet zevcesi Hatice, Adliyeden 5706 No. Osman Oğulları Süleyman, Küçükkumladan 5709 No. Halil oğlu Abdullah, Umurbeyden 5718 No. Topal Süleyman kızı Arife, Küçükkumladan 5721 No. Ahmet Oğlu Ali ve hemşiresi Emine, Gemlikten 5722 No. İlca Müsteciri Hilmi, Küçükkumladan. 5724 No. Bekir kızı Hatice, Umurbeyden 5727 No. Lâz Raşit, Küçükkumladan 5728 No. Bekir kızı Fatma, 5720 No. Arif Oğlu berber Feyzi, Orhan gazinin Camiikebir mahallesinden 5731 No. Mehmet çavuş oğlu Mustafa, Karsaktan 5732 No. Abdullah oğlu Mehmet, Orhan gaziden 5734 No. Rasim B. oğlu Haydar ve Tahir, Gemliğin Osmaniye mahallesinden 5738 No. Ömer oğlu Raif, Küçükkumladan 5739 No. Halil zevcesi Ayşe Umurbeyden 5745 No. Mülâzım Ali, Orhan gaziden 5746 No. Hasan oğlu Mustafa; Küçükkumladan 5751 No. Hacı Ömer kızı Emine, Muratobadan 5753

DARÜTTALİM SALONUNDA

Perşembe ve Pazar akşamları

ORTA OYUNU

Cuma günü gündüz

Darüttalim hey'eti

akşamı

KARAKÖZ

Mes'ul Müdür: Bürhanettin